

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพยนตร์ไทยแนวสยองขวัญ ที่ออกฉายในเดือน มีนาคม-เมษายน พ.ศ. 2550 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งได้กำหนดระเบียบการวิจัยดังนี้

ลักษณะประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ชมที่ชมภาพยนตร์ไทยแนวสยองขวัญ เรื่องหอแต้วแตก เรื่องผีไม้จิ้มฟัน เรื่องแฝด และเรื่องเปิงมาง สาเหตุที่เจาะจงเลือกศึกษาเฉพาะประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะเนื่องจากเป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น จึงมีความหลากหลายทางคุณลักษณะด้านประชากร

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ กลุ่มประชากรทั่วไปที่อาศัยอยู่ในเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 50 เขต โดยมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 5,658,953 คน (เอกสารกองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ข้อมูล ณ ธันวาคม 2548) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรดังกล่าวการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane)¹ ที่ได้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน $\pm 5\%$ จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

¹ไพบุรณ์ คะเชนทพรพรวค์, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของเยาวชนไทย,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531), น. 42.

$$\begin{aligned} \text{สูตร} \quad n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\ \text{กำหนดให้ } n &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \\ \text{กำหนดให้ } N &= \text{จำนวนประชากรทั้งหมด} \\ \text{กำหนดให้ } e &= \text{ค่าความคลาดเคลื่อนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง } 0.05 \\ \text{แทนค่าสูตรดังนี้} \\ n &= \frac{5,658,353}{1+5,658,353(0.5)^2} \\ &= 399.99 \end{aligned}$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 400 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างทั้งแบบที่ไม่ใช่ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) และแบบที่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบผสมหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แบ่งสุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากเขตทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ กรุงเทพมหานครมีการแบ่งเขตพื้นที่การปกครองจำนวน 50 เขต ดังรายชื่อที่สำนักงานเขตตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร ได้แสดงสถิติรายปีของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตารางที่ 3.1

ตารางแสดงจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเขต

ลำดับที่	เขต	ประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1	บางแค	89,341	99,916	189,257
2	บางเขน	86,689	92,297	178,986
3	จตุจักร	80,559	88,554	169,113
4	จอมทอง	80,645	86,530	167,175
5	สายไหม	78,959	86,532	165,491
6	ดอนเมือง	79,150	80,356	159,506
7	บางซื่อ	72,492	79,296	151,788
8	บางกะปิ	68,489	80,604	149,093
9	ดินแดง	69,142	76,889	146,031
10	ประเวศ	68,226	74,407	142,633
11	ปทุมธานี	64,418	74,083	138,501
12	ลาดกระบัง	66,809	71,518	138,327
13	ธนบุรี	65,272	71,699	136,971
14	ภาษีเจริญ	64,976	71,264	136,240
15	บางกอกน้อย	63,604	70,065	133,669
16	บางขุนเทียน	63,514	68,799	132,313
17	คลองสามวา	63,365	68,807	132,172
18	หนองแขม	60,665	67,828	128,493
19	หนองจอก	61,915	64,211	126,126
20	คลองเตย	59,466	63,453	122,919
21	ดุสิต	64,698	56,638	121,336
22	มีนบุรี	56,503	61,516	118,019
23	ลาดพร้าว	54,420	63,291	117,711

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	เขต	ประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
24	หลักสี่	56,347	60,366	116,713
25	สวนหลวง	53,780	61,340	115,120
26	วังทองหลาง	52,936	61,196	114,132
27	บางพลัด	50,963	57,634	108,597
28	ทุ่งครุ	51,184	56,425	107,609
29	ตลิ่งชัน	50,444	55,286	105,730
30	บางคอแหลม	50,979	54,706	105,685
31	บางนา	48,170	53,497	101,667
32	ราชเทวี	48,604	51,223	99,827
33	พระโขนง	46,085	52,479	98,564
34	บางบอน	46,701	50,022	96,723
35	สาทร	45,616	49,473	95,089
36	ราษฎร์บูรณะ	45,531	48,566	94,097
37	ยานนาวา	42,607	45,949	88,556
38	คลองสาน	41,604	46,249	87,853
39	คันนายาว	39,807	44,273	84,080
40	สะพานสูง	38,567	44,580	83,147
41	บางกอกใหญ่	39,185	42,542	81,727
42	วัฒนา	37,913	42,208	80,121
43	พญาไท	38,228	39,004	77,232
44	ห้วยขวาง	35,522	40,691	76,213
45	พระนคร	32,504	34,853	67,357
46	ทวีวัฒนา	31,060	35,294	66,354
47	ปทุมวัน	29,686	33,506	63,192

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	เขต	ประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
48	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	29,448	30,553	60,001
49	บางรัก	23,621	26,402	50,023
50	สัมพันธวงศ์	15,545	16,129	31,674
	รวม	2,705,954	2,952,999	5,658,953

หลังจากนั้นจับฉลากเพื่อเลือกเขตมาจำนวน 10 เขต ผลจากการจับฉลากได้เขตที่เป็นตัวแทน คือ เขตบางกะปิ เขตลาดกระบัง เขตประเวศ เขตบึงกุ่ม เขตหลักสี่ เขตสวนหลวง เขตพระโขนง เขตคลองเตย เขตปทุมวัน เขตสะพานสูง

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling) จากสถานที่ที่ทำการสุ่มตัวอย่างทั้ง 10 เขต จำนวน 400 คน โดยกำหนดให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเขตละเท่าๆกัน คือ เขตละ 40 คน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ได้ชมภาพยนตร์สยองขวัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งในจำนวน 4 เรื่อง ซึ่งได้แก่ เรื่องหอแต๋วแตก, เรื่องผีไม้จิ้มฟัน, เรื่องแฝด และเรื่องเปิงมาง ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 4 ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตามสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา โรงภาพยนตร์ เป็นต้น

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ อายุ สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ
2. ตัวแปรตาม ทศนคติและความคิดเห็นที่มีต่อภาพยนตร์ไทยสยองขวัญ เรื่องใดเรื่องหนึ่งในจำนวน 4 เรื่อง ซึ่งได้แก่ เรื่องหอแต๋วแตก เรื่องผีไม้จิ้มฟัน เรื่องแฝด และเรื่องเปิงมาง ในด้านขององค์ประกอบของภาพยนตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยใช้คำถามแบบปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพยนตร์ไทยแนวสยองขวัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งในจำนวน 4 เรื่อง ซึ่งได้แก่ เรื่องหอแต่แตก เรื่องผีไม่จิ้มฟัน เรื่องแฝด และเรื่องเปิงมาง ในด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา ความคิดเห็นเกี่ยวกับดารานำ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้กำกับ และความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคด้านต่างๆ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS วัดระดับค่าตัวแปรของการให้คะแนนคำถาม ที่ใช้เก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในส่วนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นวิธีการให้เกณฑ์การให้ระดับคะแนน อันตรภาคชั้นเท่ากับ $5 - 1 = 4$ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จึงเท่ากับ $4/5 = 0.80$ และนำมาจัดคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

ได้ค่าระดับตั้งแต่ 4.21-5.00 หมายถึง ความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างมาก

ได้ค่าระดับตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายถึง ความคิดเห็นที่เห็นด้วย

ได้ค่าระดับตั้งแต่ 2.61-3.40 หมายถึง ความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ

ได้ค่าระดับตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายถึง ความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย

ได้ค่าระดับตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายถึง ความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด

การทดสอบเครื่องมือ

ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริงได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และ ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ทดสอบความเที่ยงตรง โดยได้นำแบบสอบถามที่เรียบเรียงแล้วให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โครงการเฉพาะบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2. ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง และได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ทั้งในด้านเนื้อหาและภาษา เพื่อให้แบบสอบถามที่ดี ในในทางสื่อความหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามกับประชาชนทั่วไปในเขต กรุงเทพมหานครที่มีความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยของขวัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งในจำนวน 4 เรื่อง ซึ่งได้แก่ เรื่องหอแต้วแตก เรื่องผีไม้จิ้มฟัน เรื่องแฝด และเรื่องเปิงมาง การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึง ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลเอกสาร ซึ่งได้เก็บรวบรวมไว้ในห้องสมุดต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย หนังสือ บทความ หนังสือพิมพ์ และวารสาร รวมทั้งวิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเสร็จแล้ว ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ถูกต้องความสมบูรณ์ลงรหัสตามวิธีการวิจัยทางสถิติ และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows 11.5 (Statistics Package for Social Sciences) เพื่อนำเสนอและสรุปผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ด้วยการใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้การแจกแจงความถี่ แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ย

เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ การ ศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้ รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อภาพยนตร์ไทยแนวสยองขวัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งในจำนวน 4 เรื่อง